

І сукупно наукається,
Н своєю не чурайтесь...
Т. ШВІЧЕНКО

СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N. J.
Тел.: HENDERSON 4-0237
УНС: HENDERSON 5-8740
Тел. з Нью-Йорку:
BARDY 7-4125

РІК LXV. Ч. 205. ДЖЕРСІ СІТІ І НЬО ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 24-го ЖОВТНЯ 1958 6 ЦЕНТІВ — 6 CENTS JERSEY CITY AND NEW YORK, FRIDAY, OCTOBER 24, 1958 No. 205. VOL. LXV.

АЙЗЕНГАВЕР ЗАКИДАЄ ДЕМОКРАТАМ ШИРЕННЯ СУМНІВІВ І СТРАХУ

Шикаго. — У своїй промові, виголошеній тут в середу дня 22 жовтня ц. р. в залі Міжнародного Амфітеатру до 4,500 представників Республіканської партії, президент АЙЗЕНГАВЕР виступив знову із відкритою атакою на Демократичну партію і на її кандидатів, називаючи їх "чепіонами інфляції" й обвинувачуючи Демократичну партію в "божевільному розповсюдженні сумнівів і страху". Водночас із цим през. АЙЗЕНГАВЕР підкреслює заслуги республіканського уряду для переломлення господарської депресії, до чого причинилося найбільше те, що уряд протиставив надмірному федеральному вдаткуванню, спонсорованому демократами в Конгресі. В дальшому АЙЗЕНГАВЕР обвинувачував провідне крило Демократичної партії в радикалізмі і в маловіровстві. Самозванці ліберали, заявив Президент — уявляють собі, що для виведення країни з кризи вистачить якнайшвидше витратування податкових доларів, значить, грошей, стягнених від громадян. Підсумовуючи баліане досягнення уряду в різних ділянках громадського життя, зокрема, в економіці, і в заходах для адекватної миру та зміцнення оборони ЗДА, през. АЙЗЕНГАВЕР висловив переконання, що голоси виборців дадуть змогу республіканцям продовжувати йти успішно.

діяльність і в уряді і в Конгресі. Рясними оплесками зустріли слухачі заяву АЙЗЕНГАВЕР, що найголовнішим бажанням партії було допомогти працюючим чоловікам і жінкам вичистити робітничі спілки з ракетерів і хуліганів. Стверджуючи, що основним завданням Республіканської партії є безпечний розвиток американської економіки, президент АЙЗЕНГАВЕР підкреслює великі досягнення в цьому напрямку, які виявилися особливо ж у збільшенні національної продукції, яка досягнула в третьому кварталі цього року суми 440 мільярдів доларів і в безпечному зрості кількості трудящих і особистих прибутків американських громадян.

ПАНІ АЙЗЕНГАВЕР НЕ БУЛА НА ЖІНОЧОМУ ПРИП'ЯТТІ, БО МАЛА БІЛЬ ГОЛОВИ

Шикаго. — Пані АЙЗЕНГАВЕР 22-го жовтня прибула з Денверу, Колорадо, до Шикаго, де промовляв Президент, але вона не могла бути присутня на жіночому прийнятті, і негайно після приїзду поїхала до ліжка в готелі "Шератон-Блекстоун". В 5:50 год. по полудні вона вийшла до Вашингтону, щоб не спізнитися на прийняття грецької королеви Фредеріки, яка в четвер 23-го жовтня має бути гостею в Білому Домі.

У Вашингтоні виставлено під час спеціального показу ракету Юнітер-С поруч найсучаснішого типу радариового з'єднання. З допомогою ракети Юнітер-С армія випустила востаннє новозбудований баллон-сателіт.

Армія випустила баллон-сателіт, доля якого не є відома

Кейп Канаверал, Флорида. — 22-го жовтня армія випустила баллон-сателіт 12 ступеня, який мав виконати завдання, доля якого досі не є відома, бо він припинив давати сигнали 10 секунд перед тим, поки друга частина ракети "Юнітер-С" запалилася. Ця ракета випущена в 11:21 год. перед північно східного літнього часу, і здавалося, що це випуск буде успішним, але після того, як припинилися сигнали, не можна знати, що сталося з ракетою і сателітом-баллоном в космічних просторах. Цей баллон-сателіт мав давати інформацію про густоту космічних просторів. Офіційне повідомлення мало поширитися перед полуднем 23-го жовтня, але вже тепер подають, що випуск армійського сателіта-баллона закінчився невдачею.

50 кореспондентів „Ньюзіку“ передбачають 58 демократичних сенаторів і 266 конгресменів

Вашингтон. — 50 кореспондентів тижневика „Ньюзік“ перевели опитування по цілій країні і твердять, що в чотирьох виборах переможець демократи, які матимуть 58 сенаторів і 266 конгресменів, а республіканці зможуть вибрати тільки 170 конгресменів і матимуть в новому Конгресі тільки 40 сенаторів. Тепер демократи мають 49 сенаторів і 235 конгресменів, а республіканці 47 сенаторів і 200 конгресменів. В передбачених виборах враховано вже і двох сенаторів та одного конгресмена з Аляски, де вибори відбудуться 25-го листопада. Ці кореспонденти подають такі причини неуспіху республіканців: недавня господарська рецесія, невдоволення з проведень в Білому Домі, турботний стан закордонної політики та розлад в республіканській партії.

Монтгомері називає АЙЗЕНГАВЕР „дійсно великою людиною“

Нью-Йорк. — В журналі „Лайф“ появилася нова частина спогадів польового маршала Вайкента Монтгомері, в якій цей високий англійський військовик називає АЙЗЕНГАВЕР „дійсно великою людиною“, і каже, що союзники завдячують йому велику частину своєї перемоги. На думку Монтгомері — „АЙЗЕНГАВЕР був великим головним командантом і військовим державним мужем“. Те, що комуністи зайняли Відень, Берлін і Прагу, заявив на АЙЗЕНГАВЕР, тільки „політичні провідники Заходу“. Історики називають АЙЗЕНГАВЕР „великим президентом ЗДА“.

Українські Молодечі Організації Нью-Йорку влаштовують спільний Фестиваль Молоді

Нью-Йорк. — Заходими Координаційної Комісії Молодечі Організації міста Нью-Йорку відбудуться в дні 25 жовтня і 16 листопада ц. р. Другий Фестиваль Молоді м. Нью-Йорку. Початок цей фестиваль в суботу дня 25 жовтня ц. р. о год. 10 ранку відбудуться замітними жіночими і чоловічими дружини і в програму цього ж дня увійдуть ще легкоатлетичні змагання, що почнуться о год. 1-й, по полудні. Увечері в залі Українського Народного Дому відбудеться великий бал молодечих організацій, під час якого гратиме оркестр В. Босого. Друга частина фестивалю — Мистецький Вечір — відбудеться в неділю дня 16 листопада. Дохід з урочистих призначень на Фонд Катедри Українознавства. У влаштуванні фестивалю беруть участь такі молодечі організації: „Зарево“, Ліга Української Католицької Молоді, МУН, ОДУМ, Пласт СХМА, Товариство Української Православної Молоді, ТУОМ, Українська Студентська Громада, УСР та Український Студентський Клуб при Колумбійському університеті.

В НЕДІЛЬЮ КІНЧАЄТЬСЯ ЛІТНІЙ ЧАС

Нью-Йорк. — Після півночі з суботи на неділю 26-го жовтня кінчатиметься так званий „літній ошадностевий час“ і починається так званий „стандарт тайм“ (час), який триватиме до останньої неділі квітня 1959. В суботу 25 жовтня треба б перед спанням посувати вказівки годинників на одну годину взад, і тоді рано в неділю буде правильно на годину на ваших годинниках. Це відноситься до тих східних стейтів, де є літній час, і де жителі відслідять собі ту годину, яку були втратили при кінці квітня ц. р.

Араби бояться вмаршу Ізраїлю до Йорданії

Каїро. — З'єднана Арабська Республіка, яка складається з Єгипту і Сирії, звернулася до Совєтського Союзу з проханням, щоб СССР заявився по стороні арабського світу на випадок вмаршу Ізраїлю до Йорданії і вплинув на ЗДА, Англію і Францію, щоб вони не підтримували у тому поході Ізраїлю. З цієї місії віце-президент Арабської Республіки і міністер військових справ маршал Абдель Гакім Амер. — Таке переконання панус серед закордонних журналістів і дипломатів в Каїро. Вони твердять, що през. Насер лякається, що на випадок, якби він відходив з Йорданії англійських військ виходило б повстання проти короля Гусейна, то ізраїльські війська вмаршують туди, щоб би перешкодити Арабській Республіці поширити свої впливи також на Йорданію. Однак арабські держави — на думку Насера — дали б собі тепер раду з Ізраїлем, особливо після того, як Ірак відпав від про-західного Багдадського пaktu, коби тільки західні великодержави не підтримали Ізраїлю. Насер не хоче активної допомоги від Совєтського Союзу, бо боїться прихильності на Середньому Сході совєтських військ менше, як прихильності західних військ. Однак він хоче, щоб Совєти „спаралізували“ виступ Заходу по стороні Ізраїлю. На можливість вмаршу Ізраїлю до Йорданії в випадку тамошніх заворушень, вказав Насеру американський заступник державного секретаря Роберт Морфі, коли він переконував Насера, щоб той заперестав піднімати спокій на Середньому Сході.

Комуно-мадярський уряд не дозволив кард. Міндсенті поїхати до Риму

Будапешт. — Комуно-мадярський уряд відповів відмовою на офіційну прохання ЗДА, щоб він дав кардиналові Посифові Міндсенті вільний проїзд до Риму на кардинальський собор — конклав — задля вибору нового Папи. Кардинал Міндсенті перебував від 4 листопада 1956 року в будинку американської амбасаді в Будапешті, коли він зголосився туди і просив дати йому політичний азиль. Тому, що було ясно, що кардиналові грозить нова в'язниця, а то й утрата життя від комуністів, які вернулися до влади завдяки совєтським танкам, ЗДА прихилилися до його прохання. ЗДА виступили проти ідеї приспешеною ходою. Ото ж ліві, чи пак націоналістично-мусульманські кола в Лівані гадають, що формальне відхилення ліванської скарги зможуть відхилення також обсерваторів ОН, а воно з черги вплине на покращання взаємин з З'єднаною Арабською Республікою, яка — за прикладом СССР — є проти всякої „чужинської контролю“.

Ливан хоче позбутись обсерваторів Об'єднаних Націй

Бейрут. — Колішня опозиція за правління б. президента Каміля Шамауна, яка тепер є в Лівані свого прем'єра Рашіда Карамі, натискала на уряд, щоб той формально відхилив свою скаргу, зголошену до Об'єднаних Націй ще 22-го травня ц. р. проти З'єднаної Арабської Республіки за підвину роботу й збройну інфільтрацію. Внаслідок тієї ліванської скарги, що її він і обсерватори ліванських міністер закордонних справ Парль Малік, який тепер є президентом Генеральної Асамблеї ОН, Об'єднаних Націй послали були до Лівану своїх обсерваторів, а ЗДА вислали 15-го липня ц. р. війська і напастували. В міжчасі справу на терені ОН частинно зліквідував прийнятий резолюції 21-го серпня ц. р., яку запропонували були самі арабські країни, але формально права все ще „існує“, бо виконавцем тієї резолюції є генеральний секретар ОН Гам-ахрільд, який ще її не „схитав“. На терені Лівану дислокується 100 „обсерваторів“ ОН, численним допоміжним персоналом, власним автомобільним парком, своїми гелікоптерами і т. д., й вони залишають також після відходу американських військ, що саме те

НАД ІТАЛІЄЮ ЗУДАРІВСЯ АНГЛІЙСЬКИЙ ЛІТАК З ІТАЛІЙСЬКИМ

Рим. — Над містечком Неттуні, недалеко історичного міста Анціо, за 35 миль від Риму, зустрілися в середу 23-го ц. р. англійський 4-турбомоторний п. а. с. ж. ірський літак „Вайкавнт“ з італійським військовим ракетним літаком. Згинули всі 26 пасажирів і 5 членів військової залоги. Пілота військового літака височив в останній хвилині парашутом і лежить важко ранений у шпиталі. Зудар прийшов з висоти 23,500 стіп. Пасажири літака летів з Лондону до Неаполію і Мальти. Віднайдені тіла всіх жертв. Катастрофа сталася зараз по полудні, за якого дня і гарної погоди.

УКРАЇНСЬКА ХРОНІКА

● Пропам'ятну книгу „Україні в Аргентині“ вирішила видати управа Центральної Товариства „Прогресса“ в Буенос-Айресі. Це видання має на меті давати документальний огляд початку розвитку і сучасного стану українського організованого суспільства в Аргентині. Для збирання матеріалів створено окрему редакційну колегію і проголошено заклик до українського громадянства з проханням надіслати не тільки статті, і спогади, але теж документи окремих видань і фотографії з діяльності українських установ і товариств в Аргентині.

● Про „Мандфест Руської Тріади“ (Думки і клічі Русалки Дністрові) прочитав доповідь проф. Володимир Дорошенко на засіданні, влаштованому спільно Літературно-науковою Секцією УВАН у ЗДА і Філологічною Секцією НТШ в Америці. Відбудеться доповідь в суботу, дня 27 жовтня ц. р. о год. 7-й вечора в залі Українського Інституту в Америці при 2 Іст 79 стріт в Нью-Йорку.

● Доктора Миколу Мостовича спеціаліста в ділянці фізичної хемії, покликало на викладача в Університеті Люїсвілла в Кентуккі. Як повідомляв офіційний Орган цього ж Університету „Ді Каріналь“ (в числі з 25 вересня ц. р.), д-р М. Мостович студіював в Європі і був промований на доктора в Паризькому Університеті. Перед прибуттям до ЗДА (в 1950 р.) він працював для французької Національної Ради Дослідів і, перебуваючи вже у ЗДА, перед своїм покликанням до Університету в Люїсвіл був зайнятий, як дослідник в ділянці металургії та фізичної хемії в Рейнланд-Метал Компанії. Народився Микола Мостович 1915 року в родині священника, що й потому совєтська влада депортувала на Сибір. Сам він був в'язнем за Польщі в Везелі Карцюрській і потому німцями в концтаборі в Ашвіці.

● Про „Мандфест Руської Тріади“ (Думки і клічі Русалки Дністрові) прочитав доповідь проф. Володимир Дорошенко на засіданні, влаштованому спільно Літературно-науковою Секцією УВАН у ЗДА і Філологічною Секцією НТШ в Америці. Відбудеться доповідь в суботу, дня 27 жовтня ц. р. о год. 7-й вечора в залі Українського Інституту в Америці при 2 Іст 79 стріт в Нью-Йорку.

ДОЛЛЕС ЗАКІНЧИВ СВОЇ ВІДВІДИНИ НА ФОРМОЗІ

ВІЛЬНИЙ КИТАЙ ВІДМОВЛЯЄТЬСЯ ВІД ЗДОБУВАННЯ СИЛОЮ КИТАЙСЬКОГО СУХОДОЛУ. — АМЕРИКА ОБІЩАЄ БОРОНИТИ ПРИБЕРЕЖНІ ОСТРОВИ ПРОТИ КОМУНІСТИЧНОГО НАСТУПУ.

Тайпей. — В середу 22 ц. м. закінчено триденні розмови державного секретаря Джана Фостера Доллеса з президентом вільного Китаю Чінг Кай-шеком. У спільному комюнікаті, зміст якого коротко подає радио — повідомлення в четвер уранці, стверджується, що вільний Китай, як демократична країна, не має замислювати силою для досягнення своїх ідеалів визволення Китаю від комуністичної влади. Водночас стверджується, що З'єднені Держави люблять виконувати свої союзницькі зобов'язання та допомогти вільному Китаю в обороні проти комуністичної влади. З'єднані Держави не будуть відмовляти, але не сумніваються, що комуністичний режим в Китаї не адекватний. Врешті третій пункт непорозуміння — роль Сьомої Флоту на водах Формози. З'єднані Держави надали конвоюватиме націоналістичні китайські кораблі на міжнародних водах і в випадках дійсної військової потреби. На бенкеті у честь Доллеса, Чінг Кай-шек славив свого гостя і цитував його слова з-перед року про невідповідність упадку комуністичної влади в Китаї. Доллес, відповідаючи, запевнив, що він не говорив тих слів у риторичному запалі, а з глибини переконання. Союз між вільним Китаєм і Америкою скріплюється, а не послаблюється — стверджував перші коментарі на тему відвідин Доллеса на Формозі.

ЗДА продовжуватимуть допомогу альжирським втікачам в Тунісії

Туніс. — Американський уряд запевнив Тунісію, що буде продовжуватись допомога, яку ЗДА дають — головним харчами, одягами і ліками — на утримання 80,000 втікачів з Альжиру на туніській території. ЗДА витрачають на таку допомогу кругло по \$1 мільйон річно. Міжнародний Червоний Хрест на своєму недавньому конгресі в Нью-Делі в Індії звернувся з закликом до всіх держав жертвувати на альжирських втікачів, але той заклик не мав голосного відгуку. Всі держави, включно з Совєтами, які стільки горляють про нещасливий Альжир — партизани.

В Совєтах плянують поборювання алкоголізму законами

Москва. — Нікіта Хрущов, який — як відомо — має міжнародну „славу“ аматора чарків, запевнив у промові до своїх односельчан в своєму родному селі Каліновка наприкінці минулого тижня, що небагато постане строгий закон про боротьбу з алкоголізмом. Ту промову московської газети оприлюднили в мільйонній витрощі 21 ц. м. Хрущов заявив, що за законом вільно буде продавати в ресторанах і шинках тільки по одній чарці горілки та що шинкарі й ресторатори будуть взагалі відповідальні, однак — з пиячками, за тверезість.

У СВІТІ

● На Мадридці звільнено трох письменників і журналістів, засуджених рік тому на довічний в'язничий кар'єр за участь в революції. Одним з них є 61-річний видатний письменник Хосе-Енріке Селас, близький приятель убитого комуністами кол. прем'єра Ірре Надя.

● Нікіта Хрущов, промовляючи до робітників в Красноярську (Урал), нахвалився, що Совєти дійшли до такої технічної могутності, що треба однієї „кафтан безпечки“ на кожного, хто у своєму бжевілі наважиться агітувати за війну з СССР.

● Під час рейсу в Гарлік Телатрі у Лондоні влетів на сцену великий бариставський метелик. Голуба артистка режис. Дора Вілья, яка смертельно боїться метеликів, аляком крикнула: „Щоб врятувати ситуацію, інша акторка, кинула ловити метелика, переплітаючи со „сцену“ відповідними оплесками. Нарешті вона вийшла його і сховала в торбинці. Публіка була переконана, що все це була залпююча частина режис.

● В Алясці, недалеко населеного американським табором, розбився американський транспортний літак. Із 13 членів залоги згинув 6, а два важко поранені. Про цю катастрофу повідомлено з помічником ручного навігаційного радіопарата. Рятункова експедиція мусила пробиватися через снігові простори 30 миль, поки дісталася до місця катастрофи.

● Дипломатичний корпус в Москві був прийнятий у однієї в столиці СССР невеличкій католицькій церкві на Богослужбі, відправленій за приводу смерті П'я XII. Церква була шперть повна.

В АМЕРИЦІ

● 76-річний Михайло Кричківський із Джерсі Сіті, пробігав до міста дошки, щоб ніхто з дітей не впаде в річку, впаав з висоти 35-ох стіп і вбився.

● У своїй промові в Лос-Анжелесі, Каліфорнії, президент АЙЗЕНГАВЕР рекомендує віце-президента Річарда М. Ніксона, сказав, що він дав свідний приклад посидів для справи доброго уряду і тому як республіканці мусять його наслідувати. А тоді — заявив АЙЗЕНГАВЕР — залепнена перегра в чотирьохтих виборах.

● Пані Катерина Кліває із Мінеаполіс, Ланг Айланд, Н. Я., їздила до Польщі, щоб оформити приїзд до ЗДА своїх батьків. Департамент оборони відмовився видати їй посвідку про лояльність, і її звільнили з праці в оборонній фабриці, де вона працювала 18 років. У Польщі жила три її сестри і три брати.

● Директор меншостевого відділу в Республіканському Крайовому Комітеті, Вел Вашингтон, закликав членів не голосувати за демократів, бо мовляв, демократичний Конгрес нічого, крім расової сегрегації не може їм дати. Головами 8 сенатських і 13-ох конгресових комісій є піддані демократи, які є проти об'єднання шкіл.

● На Виконній Корпорації в Вашингтоні, в якій взяло участь 64 виконавців й науковців, рекомендували запровадити навчання російської мови в публичних школах і середніх школах. Учасники конференції, очолювані підпанами СССР, тільки висловили мови народів, які змушені жити під владою більшовиїзм: українську, білоруську, грузинську та ін.

● Державне статистичне бюро в Оттаві повідомило, що канадські діла більше воліють малі закордонні моделі авто, як великі американські. В серпні ц. р. число проданих американських авто зменшилося на 19 відсотків в порівнянні з тим самим місцем минулого року, а число проданих малих закордонних авто зросло на 22 відсотки.

СВОБОДА **SVOBODA**
UKRAINIAN NEWSPAPER PUBLISHED DAILY EXCEPT SUNDAYS, MONDAYS
& HOLIDAYS (Saturday & Monday issues combined)
by the Ukrainian National Association, Inc.
at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незамовлені матеріали.

Адреса: "СВОБОДА", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ГАРМАТНА ДІПЛОМАТІЯ

23 серпня ц. р. китайські комуністи несподівано розпочали засипати невеличкий острів Кімоу у Формозійській протоці з його 130,000 мешканців гарматним вогнем і так само несподівано 6 жовтня ц. р. припинили бомбардування. Вони заповили спокій спешу на тиждень, а після того ще на два тижні, себто до 29 чи 30 цього місяця. Але знову цілком несподівано минулої неділі відновили бомбардування. За кожним разом західна преса намагася розгадати причини цієї гарматної дипломатії: що крилося за зламанням кількарічного затишшя і відновлення воєнного галасу, — з яких причин Пейпінг рішив потім знову замовкнути і подати надію на замирення, — чому, врешті, минулої неділі знову розвіяло надії оптимістів і протягом несповна трьох поспіль годин обкидало внутрішні мешканців того нещасного острова новими 10 тисячами стріль?

В усіх цих трьох випадках іде тільки про тактичні ходи, отже дипломати і журналісти розгадують таємниці не політики, а тактики китайських комуністів. Бо їх політична ціль була і є та сама, всім відома: поширити своє володіння спешу на всі землі Китаю з-перед періоду японської окупації, опісля на весь південно-східний та південний континент Азії і далі скрізь, де тільки можна. Після того, як 8 грудня 1949 року уряд і військо вільного Китаю перенесли з азіатського континенту на прибережні острови та Формозу (Тайвань), китайські комуністи не могли продовжувати переслідування їх, бо не мали ні флоту, ні летунства. Спорадично і не грізно обстрілювали прибережні острови, головню Кімоу і Матсу, припинилося зовсім, коли на тамошніх водах появилася могутня Сьома флота. 3-го березня 1955 р. підписано формальний договір взаємної безпеки і припини між вільним Китаєм і ЗДА, і комуністами стало ясно, що реалізувати свою "визвольну" політику супроти прибережних островів і Формози — це значить викликати війну з Америкою. Зрештою, комуністичний Китай був в міжчасі заангажований активно в Кореїській війні, яка скінчилася перемир'ям щойно 27 липня 1953 року.

Як твердять презирні коментатори, на рішення комуністів відновити обстріл Кімоу вплинуло кілька причин: поважний зріст військової сили комуністів завдяки советським доставкам; стигнення з Північної Кореї від 250,000 до 400,000 китайських воїнів; політичний неспокій всередині Китаю; переконання, що у західному світі та й в самій Америці думки щодо потреби підтримувати Чинг Кай-шека поділилися; konieczність заїмпоунувати власним масам і всім народам Азії новою динамічною політикою, новим територіальним здобутком. Але експеримент не вдався: витрати протягом лише шістьох тижнів півмільйона гарматних набой на те, щоб переконалися, що 1. мораль націоналістичної залози не заломалася, 2. голодом узяти острова не можна, бо вільний Китай з допомогою Сьоми флоту переломив блокаду, 3. ЗДА рішені боронити Кімоу-Матсу збройно, 4. внутрішня опозиція в ЗДА і в західному світі щодо далекосхідної політики Айзенгавера-Доллеса згоджується з ними, що потурати агресії не можна, і 5. на публічну опілію в нестральних країнах Азії мова гармат Пейпінгу збрала, препогане враження. До того ж у Варшаві розпочато дипломатичні переговори. Отож комуністи, в політиці величчя реалістичні, "вратували обличчя" аргументом гуманітарності супроти населення Кімоу та братерської миролюбності супроти вільного Китаю — і припинили вогонь.

Зірвання перемир'я вони пояснюють тим, що, всупереч пересторозі, американська флота коноплювала націоналістичні кораблі, а вільний Китай все ще виявляв свою волю до війни. Обидва аргументи фальшиві, бо Сьома флота дайлливо стояла осторонь не то 3-мілевої, а й 12-мілевої смуги біля Кімоу, а Чинг Кай-шек припинив обсерваційні літи над китайським суходолом і заявив, що Кімоу не є і не буде випадково брамою для походів проти комуністів. Тому найбільш підійшлим з догадок, що неле комуністичне бомбардування Кімоу не означає відновлення стратегічного плану наступу проти Формози, а є тільки політичною демонстрацією у зв'язку з конференцією на Формозі представників вільного Китаю з Доллесом і ген. Тейлором.

Гарматна дипломатія Пейпінгу повинна мати протилежний до сподіванок комуністів ефект: замість залучати Америку і вільний світ, вона повинна зміцнити їх у переконанні, що надії на заспокоєння комуністичних апетитів будьякими дрібними поступками — даремні. Це нове бомбардування повинно підсилити сторожкість і дати в руки Чинг Кай-шекові сильніші аргументи. Бо на мову гармат навряд чи можна відповідати новими заявами про можливість співіснування.

В УМОВИНАХ КОЛОНІАЛЬНОСТІ

Найвищою науковою установою, організованою за зразком Академії Наук СРСР, але з меншими привілеями і компетенціями, є Академія Наук Української ССР, скорочено АН УССР. Згідно з § 10 її статуту, затвердженого Радою народних комісарів УССР в 1936 р. після перейменування ВУАН на АН УССР і переведення в ній основної частки „буржуазно-націоналістичних“ елементів, „Академія Наук складається з дійсних членів — академіків, почесних членів, членів-кореспондентів та основного штату наукових співробітників, що працюють в установах Академії Наук“.

Академіками, значить, дійсними членами Академії Наук можуть бути обрані, як постановляє зазначений статут (§ 11), тільки ті „учені, збагатили науку працями першорядного значення, що сприяють соціалістичному будівництву (... О. Р.) ССР“. Почесними членами можуть бути іменовані ті, що „збагатили науку працями світового значення“ (§ 12). Членами-кореспондентами, на решті, можуть бути обрані „вчені, які зробили вагомий внесок у розвиток науки“ (§ 21 цього ж статуту).

Процедура вибору академіків і членів-кореспондентів дуже складна. Абстрагуючи від того, що кандидати мусять бути затверджені компетентними й партійно-політичними чинниками, вибори нових академіків і членів-кореспондентів можуть бути проголошені тільки тоді, коли з відповідної вахасії, значить тоді, коли президія АН вирішить, чи точніше, коли їй скажуть такі вибори проголосити. Подавати кандидатури мають право не тільки наукові установи й окремі наукові робітники або групи наукових робітників, але й „громадські організації“, що ніякого відношення до науки не мають. Кандидатури на академіків і членів-кореспондентів можуть бути подавані в руки президії АН протягом двох місяців після проголошення відповідних повідомлень у пресі. Колись треба було повідомляти про це в московських „Ізвестіях“ і „Вістях ЦВК УССР“, тепер вистачає й надрукування в російсько-мовній „Правді України“ і в „Радянській Україні“.

Чергові вибори академіків і членів-кореспондентів цього року проголошено у зазначених часописах 11 і 13 липня і через два місяці після того президія АН надрукувала в „Радянській Україні“ у числі з 18 вересня ц. р. список кандидатів для виборів академіків і членів-кореспондентів АН УССР, „висунутих і підтриманих науковими закладами, громадськими організаціями, групами наукових працівників та окремими особами“. В цьому списку з всього 4 кандидати на академіків і 23 кандидати на членів-кореспондентів.

Кандидатами в академіки запропоновано тільки одного доктора технічних наук — директора Інституту електрозварювання Бориса Патона (він же лауреат Сталінської і Ленінської премій) і трьох

докторів історичних наук: проф. Івана Крип'якевича зі Львова, директора суспільних наук АН, проф. Федора Лосє, завідувача відділу історії капіталізму при Інституті історії АН і проф. Миколу Супрунєнка, завідувача відділу історії радянського суспільства в Інституті історії АН. Більше достойних статі академіками в усій Україні не знайдеться. Не було теж, як виходить, кандидатів в академіки з інших наукових ділянок.

Кандидатами в члени-кореспонденти з запропонованих вчених із таких спеціальностей: двох з експериментальної ядерної фізики — Олександра Ахієзера та Митрофана Пасічника, трьох з математичної фізики — Юрія Митропольського, Остапа Парасюка та Георгія Положія, двох з радіофізики й електроніки — Семена Брауде та Олександра Усікова, одного з алгебри — Віктора Глушкова, трьох із спеціальності Історія України радянського періоду — Степана Корольовського, Павла Лаврова, Михайла Рубача і Миколу Супрунєнка, чотирьох із спеціальності Історія України періоду феодалізму — Андрія Введенського, Володимира Голубовича, Івана Гуржія і Константина Усиского, одного із спеціальності Економіка — Олексія Нестеренка, двох археологів — Сергія Бібікова і Маріяна Смішка, трьох істориків української літератури — Петра Волініського, Степана Крижанівського і Леоніда Новиченка й одного літературознавця і теоретика соціалістичного реалізму — Миколу Шамоту. Кої брати загально, то кандидатами в члени-кореспонденти Академії Наук УССР запропоновано — 10 істориків, 8 фізиків-математиків, чотирьох літературознавців і одного економіста.

Уже самий цей склад кандидатів виявляє як не можна краще всю відвернутий і штучно Московською обмеженість української науки під советським режимом. Незаступлені цілком у проголошеному списку такі важливі ділянки, як палеонтологія, містечтвознавство, геологія, географія, геофізика, зооботаніка, ботаніка, медицина, статистика, право, етнологія, філософія, сходознавство та інші. Ця обмеженість навіяла навіть і в найбільшій групі кандидатів — із спеціальності „історія“. Немас поміж цими істориками ні одного з дослідників світової історії, ані теж навіть хоч би одного спеціаліста з історії такого важливого періоду історії України, як історія Київської Русі, не кажучи вже про дослідників проблеми виникнення української народності. Коли йде про літературознавців, то немас поміж ними ні одного дослідника старої української літератури Київської доби. Ця

ділянка, як і дотичні ділянки з історії України, „зарезервовані“ виключно для російських учених, академіків і членів-кореспондентів Академії Наук СРСР. Якщо вікні пригадають, що більшість фізиків-математиків з-поміж запропонованих в академіки і члени-кореспонденти АН — не українці і що вони друкують свої праці виключно російською мовою, то без ніякого перебільшення можна ствердити, що українська наука в Українській ССР зведлена на ділі до двох ділянок — новітньої, здебільша советської, вже історії і такої ж історії літератури.

ВІДДІЛ ПСИХОЛОГІЧНОЇ ОБОРОНИ

О. П. Фалько

Як подає німецький часопис „Франкфуртер Альгемайне“, міністерство оборони Західної Німеччини виготовило проєкт психологічної оборони проти просякнення комуністичних впливів і пропаганди. Проєкт цей має бути внесенний до Бундестагу на обговорення по закінченні літніх вакацій. Автором проєкту є підполковник Миттельштедт — недавній поворотець з полону в Советському Союзі, який пережив там неслухні змущання й добре пізнав тактику ворога. Міністер оборони Штраве переконаний, що така психологічна оборона є необхідною в обличчя навітряючих подій і ставить своєю метою запанати населення Союзу Республіки з достовірними комуністами методами духовної „обработки“.

Річний бюджет запроєктованого Відділу Психологічної Оборони має становити 8 мільйонів марок. Відділ проєктується як автономна одиниця, не пов'язана з іншими подібними оборонними організаціями, але співпрацюватиме він у першу чергу з контррозвідкою ген. Геллен (Бундесхахтштандт). Завданням ВОП буде боротьба зі злочинним державною зради та моральним розкладом, що його вносить комуністична пропаганда серед населення. Відділ буде організований за зразком американської агенції Анконвеншенел Ворфел.

На підставі переведеної аналізи міністерство оборони стверджує такі форми комуністичної розкладової праці: 1. Безпосередня пропаганда (брошури, газети, журнали, як, наприклад, „Ді Касерне“, призначені для бундесверу). Однак, з огляду на неохочий комуністичний зміст, ця пропаганда залишається без впливу на воїнів відродженої німецької армії.

2. Пропаганда через фальшування (сфальшовані накази, неправдиві чутки, вигадані любовні листи до воїнів і т. п.). 3. Шептання про пропаганду, яка шпеститься на відомостях, поданих пресою советської зони. 4. Пропаганда, ведена трьома сотками т. зв. „таргнорганізацій“, які це й досі діють легально на території Союзу Республіки.

Відділ Психологічної Оборони буде доглядати за ділянкою, як і дотичні ділянки з історії України, „зарезервовані“ виключно для російських учених, академіків і членів-кореспондентів Академії Наук СРСР. Якщо вікні пригадають, що більшість фізиків-математиків з-поміж запропонованих в академіки і члени-кореспонденти АН — не українці і що вони друкують свої праці виключно російською мовою, то без ніякого перебільшення можна ствердити, що українська наука в Українській ССР зведлена на ділі до двох ділянок — новітньої, здебільша советської, вже історії і такої ж історії літератури.

О. Р.

Іванна Савицька

ВИХОВНЕ ЗАВДАННЯ МАТЕРІ

Преступаємо до третьої категорії наших дітей, до дорослого. Стара приповідка каже: „Чого не навчився Ісав, не навчився Іван“.

Дитина, проведена добре змалку і в роках початкової та середньої школи, має всі зачатки на користь здоров'я й пожиточну молоду людину.

Виховувати молодь в 17-19 роках це річ цілковито даремна, — а проте тамі все це там і тут має вплив на свої діти, може поради чи відмовити від чогось, може піддати добру сутестію, може і мусить стежити за дочками доти, аж поки вони не створять собі власних родин.

Опіку над синами повинні розгорнути батьки. Мати дуже часто є безграмотною, дуже часто є трактуючою як така, яку треба вчити і відзначувати від старомодних поглядів. Лише силою своєї любові і любові дитини до себе може мати запобігати в поодиноких складних проблемах і ситуаціях.

Приналежність до різних виховних товариств і участі в збірному, добрим проводом контролюваному товариському житті, приносять користі наслідки саме тепер, коли молоді люди стають більш самостійними, са-

(3) мі деколи заробляють і мають нагоду видати гроші на неперіодичні речі.

Живемо в „атмосфері хворобливого вибування різних молодечих банд, що під „скромними“ назвами „любові скорпіона“ чи „червоної рукавиці“ обмотують податний на зло молодяків і тигнуть з цього всі здорові соки.

Наша українська доросла молодь має дати себе виявити. Цілий ряд виховних і виховно-політичних організацій, спортивних товариств, хорів, літературно-мистецьких гуртків лише чекають на нових членів, готові облизати їм членські внески до мінімуму. Але, коли трапляється таке, щоб чинсь дорослу вже дитину виберили на голову організації чи на члена управи, розумна мати не робить з того приводу трагедії ані вимок, мовляв, — ти до того не надася, ти не маєш часу, ти того не зумієш.

Треба дати нагоду проявити молодій людині, дати їй якісь шанси і навіть допомогти часом у складних організаційно ситуаціях.

З другого ж боку, дорікання молодим людям, що їх нікуди не вибирають, що вони не відіграють провідних ролей у суспільному й товариському житті, дуже від'ємно впливає на самопочуття молодих, відбирає охоту до праці і вистворює почуття меншвартості.

Для розваг, самоосвіти і поширення кругозору нашого народу масмо в цій країні прегарні музеї, багаті бібліотеки, галерії картин, оперу, концерти, балети, театральні вистави, добрі фільми, з яких багато дечого можна скористатися. Нам, українським жителям, хоч і ближнє формою, зате багате змістом, і його не слід знецінювати перед молоддю.

„Ступендіда“

Є це одна проблема, яку під кінець хочу порушити. Це — сучасна загальна „епідемія“ чи психоза під назвою „стипендіда“.

Деякі матері прямо хворіють на пункт стипендії. Амбіції цих матерей подражені до такої міри, що вони загрожують дітям всіма можливими карами, коли тим не вдається дістати стипендії. Витворилася така атмосфера, що ті діти, які не мають стипендії, нічого не варті, є поза скобками всього. Знову ж ті, які мають стипендію, збирають на свої голови незаслужені докори і найрізномірніші плітки.

Тим часом стипендія, хоч з-півправа і є нагородою за шийність і талант, інколи приходить дорогою припадків, лосуювання, збігу обставин чи хоч би щастя.

Буває таке, що на одну стипендію припадає шість кандидатів з рівними шансами, і чин часта, того й стипендія. Наслідки „стипендіди“ такі, що молоді студенти гайскулді психічно заломлюються, коли їхні оцінки не всі є на „А“. Знову ж інші зражені докорами і вигадками заздриских людей, розчаровуються в оточенні і гублять віру у власні сили.

Стипендія — це, без сумніву, добра річ, але, коли її немає, при оцінці життя, можна дати раду шкільним оцінкам. Треба тоді відмовити собі модних одягів, дорогих вакацій і деяких примхностей. Ніка жертва для власних дітей не є завелика. (Родини із більшою кількістю дітей тут не враховуються).

В краю мало хто користується стипендією, а „модель студента“ і дівчака диплома.

Єдиним університетом, який дає нашим дітям постійні стипендії, є — хатний університет. Завданням матерей є, щоб їхні діти покінчили його із вислідом: „магна кум лавде“.

помогти, як це завжди було в рідному краю. Не забракне й референтів: тут же цвіт науки й культури. Перебувають також у ЗДА й колишні працівники „Просвіти“, як члени Освітньо-Організаційного Відділу у Львові і колишні інспектори: пп. Петро Петрик, Володимир Гафкович, п. Волюєвський. На жаль, неможливо всім віддати належне (Закінчення на стор. 4-й).

Наталя Дорошенко-Савченко

ПАНИ І ПАКИ ПРО „ПРОСВІТУ“

(2) — „Прощу дуже“ — відповіла я і звернулася до слухачів: „Спокійно, а тепер розгорнемо бібліотечні інвентарі й будемо вчитися, як в них записувати книжки“. Так часто приходить до переклоку з одного предмету на левиний інший. Особливо це стосується незамовного секретаря „Просвіти“ в роках 1938-1939 бл. п. Миколи Дужого.

А ось малюнок ставлення сільської молоді до „Просвіти“. Бібліотечні курси в Зброві, на яких працював пізніше також Микола Дужий, читаючи лекції про позашкільну освіту та викладаючи історію української літератури. Як беру, крім фахових предметів, ще й історію України, мороз — понад 30° Цельсія, буря, заметіль. Кандидати на

тв. поїхав у якісь справи додому. І ось, не зважаючи на таку негодю, з'явився він на ровері, і в залі ми його привітали оваціями, а він: „Та що тут такого, що тут такого, а як наші батьки бігли за Україну, то гірше мучилися...“ Таке ставлення підносило нашого духа й додавало охоти до праці.

У відповідь на зневажливі вигукі деякого „просвітянина“, згадаймо й просвітянську роботу по таборах полонених з часів першої світової війни — роботу Союзу Визволення України. За взором тієї ж „Просвіти“, організувалося там лекції, вистави аматорських гуртків, курси для неграмотних тощо. В результаті з тих полонених, виявилися Синя й Сіра дивізії, які пішли боронити Україну, захищати молоду Народну Республіку від большевицької навали. От результат позашкільної освіти!..

І це все заслуга „Просвіти“. П'якличів до освіти, до волі й самостійності!

Між іншим, до самоосвітніх

і національно-освідомчих змагань належить залучити й колишніх „чайні“ для робітників, що організувалися силами нашого свідомого ідейного жіноцтва. Виникли вони спочатку в Києві, а потім і в інших більших містах України. Царський режим дозволяв існувати тим організаціям під невинною назвою „Чайна“. Тут робітникам читали гролос книжки, вчили грамоти тощо. Попри те була й добродійна робота. Вона викликала потребу, а також служила пропагандним засобом, щоб притягти до „чайних“ більше робітників. А в цій роботі була така прикладна лівська „Просвіта“. З таких „чайних“ пізніше вишло досить багато свідомих українців.

Вибухла друга світова війна. Німці, на догоду своїм союзникам-большевикам, скасували Т-во „Просвіта“, порозкинувши під будинок „Просвіти“ бомбу, а в 1938 р. у річницю здобуття Львова вирушили в наступ проти всіх українських установ, в першу чергу проти „Просвіти“. Наше студентство мужньо від-

творилися такі УОТ й по торах ДП в Німеччині. Доводилося їм мені вижити на викладачів таких курсів. Одного разу, забула де, гостив нас св. п. капітан-лейтенант С. Шрамченко — командант табору.

Що просвітянська робота серед українського громадянства потрібна як і тепер, доводять різного роду курси й тут, в ЗДА. Взяти хоч би курси українознавства на „Союзівці“, а також серед молодечих організацій. Різнячки тільки та, що тут все це може відбуватися спокійно, наші визвольні ідеї можна ширити без боязні арештів, судів, причпиню, як то було у Львові. Проживаючи тепер на американській землі, бувши львів'яни напевно пам'ятають як шовіністична польська молодь даїчі „відзначилася“ на прелівській собі сором: в 1922 р. підкинувши під будинок „Просвіти“ бомбу, а в 1938 р. у річницю здобуття Львова вирушили в наступ проти всіх українських установ, в першу чергу проти „Просвіти“. Наше студентство мужньо від-

стояло і „Просвіту“ й інші українські установи, а також катедрі св. Юра. Під час друкарської війни могли ми оглядати зруйновані й згніщені православні кладовища в Холмі. Могили на тому кладовищі порозивали, труни розбиті, а кості похованих розкидані. Отак то грасували „орлента польська“. Між іншим цієї ганебної справи доконали учні восьмої гімназії Холми, які під проводом свого педагога. Поляки люблять хвалитися своєю лицарськістю, а перед другою світовою війною будучи догавлялися: „Ми сильні, зварчі і готів“. Так, вони завжди були такі, коли виступали проти безборонних українців. Навіть тут, в ЗДА, через своє радіо повторюють шовіністичні гасла, а що ж то було там, де влада спочивала в їх руках. Та все ж „Просвіта“ працювала, в мукх творила нові свої статті і провадила в них національно-виховну роботу.

І це все має піти в забуття? І українське громадянство, що зажило на вільній землі в

ЗДА перейде байдуже попри таку подію, як 90-річний ювілей? Невже ж не покажемо американцям, не похвалимося перед ними, та й не тільки перед ними, а й перед іншими народами, що ми — не вчорашні, що під покровою „Просвіти“ розвітали пишним цвітм наша культура, що сільська інтелігенція, яка виийшла з „Просвіти“, працювала в різних напрямках на добро своєї нації, а коли приїшла пора, то влязла й за кріс, щоб боронити свою волю, свою правду, та й тепер ще проливає свою кров в рядах УПА.

Постас питання: хто ж повинен виявити ініціативу в справі організації цього ювілею? Чуються голоси, що це належало б НТШ, яке є прямиим наслідником „Просвіти“ у Львові. Можуть також виявити ініціативу й тушешні „Просвіти“, а може й УВАН? Гадасмо, що хтось із названих товариств зацікавиться й зробить початок справі. А наша ідейна многагодіяна молодь усіх відтінків напевне не відмовить свої технічної до-

ПРАЦЯ
PROFESSIONALS HELP
ПОТРЕБНО
ДЯКО ВЧИТЕЛЯ
Добрі умови.
Золотий час до:
SS. PETER & PAUL
Ukrainian Orthodox Church
60 Arbor Street
Lyndora, Pa.

BUSINESS OPPORTUNITY
НА ПРОДАЖ
ГРОСЕРІЯ
Lower East Side
Ціна — \$2,000
Голоситесь до:
KOWBASNIUK AGENCY
286 E. 10th St., New York
AL 4-8779

ДО ВИНАНУ
НЮАРК, Н. Дж.
До вишуканого крамничця,
в дуже доброму положенні, від-
повідно на гроші і бачення.
Все влаштування. Бізнес був
35 років на тій самій місці.
Інформуйтеся:
MA 2-0869
MU 6-0569 (домашній)

Ставайте членами Українського
Народного Союзу, а тим самим
і спільниками 20 мільйонного
національного

Повідомлення

Спартхіяльного Комітету Опіки
над хворим Архископом
Ігорем.

Богдан Владика Архископ
коп Ігор а до цього часу перебу-
вав в шпиталі св. Варвари, на
розі 183-ї вулиці і 3-ї етні в
Брукліні, Нью-Йорк 57, Н. Я. Стан
здоров'я не викликає жодних
близьких побоювань, однак і на-
далі вимагає пильної опіки і лі-
карського догляду.

На бажання окремих жертво-
давців ми друкуємо Другий
Список збірки на поміч
хворому Архископові Ігорю.
Цей список був виставлений в
нашому Катедральному Храмі
Пресвятої Тройці в Нью-Йорку.
Перший список був оголошений
9-го червня ц. р. і був відруко-
ваний в „Свободі“, ч. 140, за
24-те липня, 1958 р. В тім спис-
ку було оголошено збірку в на-
шій Катедрі одною сумою. Те-
пер подається в подробицях. По-
жертви в Храм приймає скринько-
виком п. Д. Олійником,
скарбник і кінтувув пожежники. До
церковного списку додамо по-
жертви, які вплинули безпосе-
редньо до Спартхіяльного Ко-
мітету Опіки над хворим Влади-
кою Ігорем після оголошення
першого списку.

Вплинув до Комітету „Збір-
ковий список на покриття кош-
тів за шпиталем Владика Ігоря“
26 лютого ц. р.:

Сестричтво Св. Ольги
збірка в Церкві \$ 118.26
Парафія в Дітроїті 67.00

Родина Якимовичів	25.00	о. Василь Вулавка	10.00
Родина Трухлого	25.00	Олена Ковалева	10.00
Дзюба Іван	25.00	Пилип Сакнович	5.00
Парафія Дітроїт	21.00	Галина Вілоус	5.00
Черкасенко Олександра	20.00	Демченко Дмитро	5.00
Діти Кузьмичів і Дарія	11.00	Дмитро Вакум	5.00
Якимчук, з коляди	10.00	Афан. Нестеренко	5.00
Кручко Александер	10.00	о. Артем Селепина	5.00
Дзюба Богдан	10.00	Гліб Старовита	5.00
Олійник Дмитро	10.00	Іван Корвицький	5.00
Громов Константин	10.00	М. Канцелюк	2.00
Кузьмич В. і Юрія	10.00	Ульяна Удовиченко	1.00
Кресун Іван	10.00	Невідомо	1.00
Саранча Яків	10.00		
Владика Паладій	10.00		
Халецький Федір	10.00		
Шевчук Люба	10.00		
Сердюк Іван	10.00		
Соловйов Фомо	10.00		
Знаменко Сергія	10.00		
Варто Стефан	10.00		
о. Сірик Петро	10.00		
Віласко Павло	10.00		
о. Непріз Сергія	10.00		
Родина Кметів	10.00		
Капуста Дада	5.00		
Денисенко Григорій	5.00		
о. Ткачук Іван	5.00		
Кахича Марія	5.00		
Савчук Василь	5.00		
Северин Олександр	5.00		
Кушуба Г.	5.00		
Сова Федір	5.00		
Завіско Андрій	5.00		
Костюченко Дарія	5.00		
Путолов Сергія	5.00		
Ярошенко Микола	5.00		
Ришків Петро	5.00		
Кручко Олександр	5.00		
Міненко Семен	5.00		
Саловіч Пелагія	5.00		
Спільничко Юрій	5.00		
Кобиліський Мих	4.00		
Шолох Григорій	3.00		
Самарська	2.00		
Рибак Петро	2.00		
Кручко Ольга	2.00		
Гуцул Катерина	2.00		
Михайчук Анна	1.00		
Величківський Мих	1.00		
Разом на цій списку	\$ 589.28		

Пожертви, зложені в Катедрі
Пресвятої Тройці в Нью-Йорку
на руки скарбника п. Дмитра
Олійника:

Катедра Хор	\$ 100.00
Катерина й Іван Трухлі	100.00
о. Ананія Сагайдаковський	50.00
о. Н. Литваківський	41.00
о. Іван Гончарів, церков-	
на збірка в Портленді	32.00
Петро Солон	25.00
Степанов Савенія	25.00
Родина Р. і Л. Прид-	
кавич	25.00
Д-р Василь Якимович	20.00
Іван Назарович	15.00
Олександр Ситухів	15.00
Різдвяний Дар	
А. Гончаренко	10.00
Грина Малишко	10.00
Невідомо Пані	10.00
Афан. Гончаренко	10.00

Отримавши Насестієм парафію
всім жертводавцям складаємо
сердечну подяку за поміч в лі-
куванні Брата нашого Високо-
преосвященного Архископа
Ігоря з просябою про дальші мо-
литви за здоров'я болячого і
протоколюючи збірок

За Комітет Опіки над хворим
Архископом Ігорем:
Архископ Паладій,
Савен Нарушевич,
518 East 146 Street,
New York 55, N. Y.

скарбник і секретар,
Адреса Комітету:

Інформація українським книжкам
в газеті, бо часто читання
веде до просвіти, а просвіта
— це сила!

Нові!... Нові!...

РІЗДВЯНІ КАРТКИ
УКРАЇНСКА ТЕМАТИКА:

1. Навіть молитися ворог не дасть.
2. Христос Родився в бідній яскіні.
3. Христос Родився.
4. 3 Різдвом Святим, з Новим Роком! — (Гуцульська)
5. 3 Різдвом Христовим. — (Гуцульська)

ЖАДАНТЕ У ВСІХ КНИГАРНЯХ ТА СКЛЕПАХ!
Вислано відповідно поштою —

за \$ 1.00 11 карток (листів)
за \$ 2.00 24 карток (листів)

Шліть замовлення на адресу видавця:

Taras Baran

24 Pine Ave. E. MONTREAL, Que., Canada

Tel.: VI 9-6540

Увага! НЮАРК й ОКОЛИЦЯ! Увага!

ВИСИЛКОВЕ БЮРО

під веденням д-ра ВАСИЛЯ ВЕРЕША,

GLOBE PARCEL SERVICE, Inc.

263 Market Street NEWARK, N. J.

Tel.: MA 3-1968

ПЕРЕСИЛАЄ пакунки до всіх країн світу, із стовід-
сотковою гарантією. Пакунки з упакованими до 44 фунтів.
ВИСИЛАЄ харчі, одягу, ліки, машини до стрижен-
ня, музичні інструменти, машини до шиття та інші
ПАКУНКИ доходить звичайною поштою за 5-8 тиж-
нів, — летунською поштою від 8-10 днів.
ПАКУНКИ можна приносити особисто, або ПРИС-
ЛАТИ ПОШТОЮ. Прислати пакунки поштою, полагоду-
ємо того самого дня.
МАСМО на складі: шкіру, хустки, пап'юхи, матерія-
ли і їх продасмо по гуртовій ціні.

Бюро відкрито:

кожного дня — від 9-5 год. в СУБОТУ від 8-5 год.

ПОСІЛАЙТЕ вже тепер своїм близьким, пакунки

на РІЗДВЯНІ СВЯТА!

ТАРЗАН, ч. 4149. Зловісні очі.

Тарзан швидко мандрував,
незабаром надганяючи за-
дихану каравану... в якій

були всі, що залишилися з на-

селення Імпу

Його привітали знайомі по-

статі і капітан поліції та на-

чальник етаті Беа — Сем...

І третя особа, яка стояла

недалеко, нервово обсервува-

ла його приход.

ПАКИ І ПАКИ ПРО „ПРОСВІТУ“

(Загальні звіти з 2)

давно вікіав до Європи п.
Максим Брилинський, б. ре-
ферент американської „Прос-
віти“. Тут же заступник го-
лови Головного Відділу Т-ва
„Просвіта“, п. редактор і те-
пер директор канцелярії УКК,
Василь Мудрий, у Філадель-
фії проживав б. співредактор
журналу „Життя і Знання“ п.
Володимир Дорошенко, а в
Нью-Йорку наша мила секре-
тарка п. Марія Віскупська в
Ньюарку — б. директор кан-
целярії, заступник п. Семен
Магалаєс. Врешті, моя скром-
на особа — бібліотека рефе-
рентка при Головному Виді-
лі бібліотекарка Т-ва „Прос-
віти“ у Львові. Деся перебу-
вав п. дир. Степан Шах, пер-
ший секретар відродженої
„Просвіти“ у Львові й автор
цієї історії „Просвіти“. А
скільки ж то це є розсіяних
по ЗДА б. голов філій, уря-
довців філій та інших праців-
ників. Знаємо, що с тут п. Ва-
зарко, б. урядовець філії в
Перемишлі. Деся с й п. Ми-
хайло Кушнір, б. урядовець
філії в Станиславові. Це ті
про яких ми знаємо. Отже,
можна б зробити й з'їзд.

Коли загалом, скільки то
тут відбувається різного роду
з'їздів, зустрічей, навіть по-
одиноких випусків матури-
стів, різного роду гуртків то-
що, то неже ж такі не зуми-
ємо ми перевести зустріч про-
світ'ян? Це так було б цікаво
для майбутньої історії украї-
нської культури. Так у чому ж
затримка? НТШ напевно не
відмовить дати залу на ака-
демію „Просвіти“, а потрібні
адреси, яких бракує, подадуть
наші часописи.

Чекаємо з надією, що цей
голос не залишиться без від-
гону, і що ювілей така від-
будеться. Але треба поспішати.
Не можна відкладати до
100-літнього ювілею.

(Кінець).

Увага! УКРАЇНСЬКІ ФІЛЬМИ Увага!

ПРОДУКЦІЯ АВРАМЕНКА

ДОХІД ДЛЯ УКРАЇНСЬКОГО КАТОЛИЧЬКОГО

ШКОЛИ СВЯТОГО ЮРІЯ

В НЬО-Йорку!

Цим доводимо до загального відома, що ВАСИЛЬ

АВРАМЕНКО погодився висвітлювати Українські фільми,

його продукції — і ввесь дохід віддає, як ДАР, на нашу

школу.

Висвітлення починаються:

у новій ШКІЛЬНІЙ АВДІТОРІЇ, ім. Саса Яворського

215 — Іст 6-а вулиця в НЬО-Йорку

через чотири дні.

ПЕРШИЙ ФІЛЬМ ПОЧИНАЄТЬСЯ:

„МАРУСА“ — „Ой, не ходи Грицю“

НЕДІЛЯ, 26-го ЖОВТНЯ 1958 — ТРИ СЕАНСИ

Год. 3:00 — 5:00 — 7:00 вечора.

ПОНЕДІЛОК, 27-го ЖОВТНЯ

ВІВТОРОК, 28-го ЖОВТНЯ

СЕРЕДА, 29-го ЖОВТНЯ

Заглянемо все Українське Громадянство масово при-

бутти, побачити перший раз у новій шкільній Аудіторії пре-

красні наші фільми.

— ВСТУП ПОМІРКОВАНИЙ.

Всі діти нашої школи, коли придуть з батьками —

Вступ ДАРОМ.

В слідуючих тижнях підуть такі фільми як:

„ЗАПОРОЖЕЦЬ ЗА ДУБАЄМ“, „НАТАЛКА ПОЛТАВКА“

Слідують за дальшими нашими оголошеннями!

П. С. — Під час висвітлювання будуть відбуватися

ВІПСИ ДО ТАНКОВОЇ ШКОЛИ АВРАМЕНКА, — а крім

того, бажаною вписатися іншим разом — просимо зверта-

тися на адресу:

4 St. Mark's Place — NEW YORK — Tel.: AL 4-7655

Управа Школи АВРАМЕНКА

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ І „СВОБОДА“ — ЦЕ

ТВЕРДИНІ УКРАЇНЦІВ У ВІЛЬНОМУ СВІТІ, ЯКІ МАЮТІ

ЗА СОВОБО 60-ЛІТНЮ ІСТОРІЮ ПРОВІДНИЦТВА В ПО-

ЛІТИЧНИХ, КУЛЬТУРНИХ ТА СОЦІАЛЬНИХ ЗМАГАН-

НЯХ НАШОЇ ІМПІРАТРИ В АМЕРИЦІ.

НОВЕ ВИДАННЯ ДЛЯ НАШИХ НАЙМЕНШИХ:

„ВІТРОВОГО БАТЬКА ТОРБА“

українські народні казки

з чудовими ілюстраціями О. Кульчицької на кожній

сторінці.

Великий шрифт, багате оформлення.

Ціна \$1.50.

Замовляйте:

СВОБОДА, P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

Ділимося сумною вісткою,
що у вівторок, 21-го жовтня 1958 року
помер нагло,
НАШ НАШ НАЙДОРОЖЧИЙ МУЖ,
ЛЕВ БЕЗРУЧНО
дипл. інженер-агроном, абсолюент Української
Господарської Академії в Подєбрадах, ЧСР.
Народж. 1-го липня 1897 року на Україні.
Заупокойна ПАНАХИДА відбулася в середу,
22-го жовтня 1958 р., о год. 8-й веч., в пох. заве-
дденні П. Яреми в Нью-Йорку.
ПОХОРОН відбувається у Скентоні, Па.
Важким горем прибіта:
дружина **АННА** з Родиною

3 превеликим жалем і сумом сповіщаємо,
що дня 21-го жовтня 1958 року,
відійшов від нас у вічність,
інж. ЛЕВ БЕЗРУЧНО
довголітній організатор і секретар 127 Відділу
Українського Робітничого Союзу в Нью-Йорку.
ВІЧНА ПОМУ ПАМ'ЯТЬ!
Ного Шановний Родніи глибоко співчуття висловлює
УПРАВА 127 ВІДДІЛУ
УКРАЇНСЬКОГО РОБІТНИЧОГО СОЮЗУ
в Нью-Йорку

Особисті прибутки американських громадян
у вересні становили \$ 357,500,000,000

Вашингтон. — Департа-
мент торгівлі повідомляє, що
особисті прибутки американ-
ських громадян в місяці верес-
ня ц. р. виносили 357,500,000-
000 доларів в річному відно-
шенні, т. зн. збільшилися на
1,400,000,000 доларів в порів-
нянні з серпнем ц. р., коли
вони виносили 356,100,000,000
доларів. Це збільшення осо-
бистих прибутків настало
внаслідок збільшення числа
затруднених і збільшення ти-
жневого числа годин праці в
фабриках, які продукують то-

варі тривкої вартості. Департа-
мент торгівлі вважає особ-
бисті прибутки американців
у вересні за рекордові, хоч
прибутки з липня становили
аж 358,800,000,000 доларів,
але те лише збільшення при-
бутків сталося тому, що
тоді відразу виплачено пош-
товикам і федеральним уря-
довцям збільшені платні, по-
чинаючи від січня ц. р. Збіль-
шені заробітки в металевому
промислі — одна з причин
збільшення особистих прибу-
тків.

Короткі Вістни

● Джон Пірмен, мурин з ост-
рова Трінідаду (Західна Індія),
якого минулого місяця важко
побили в протигрипійських заво-
рушеннях у Лондоні, верну-
вшись на острів, заявив, що Іон-
лоу перетворився у „визначно
для кольорових людей“. Хоч
расистські заворушення в сто-
лиці Великобританії припини-
лись, проте мурин боїться ви-
ходити ввечері на вулицю, бо
вагати білих расистів все ще бу-
шують у муринських диліжнєх.

● Д-р Даміаберт Дж. Дал-
дорф із Крайової Фундації для
Поборовації пістряка, заявив:
„Теорія про те, що пістряк спри-
чиняють вірус, є поки що тільки
теорією, бо досі ще не вдало-
ся знайти переконливого причи-
нового зв'язку між вірусом і
цією недугою“.

Український Народний Союз
це суто демократична українська
братська організація, Отати
п. членом, — це не тільки за-
безпечити себе і своїх рідних
матеріально. Це значить, бути
співласником його надбав і
вибрати, чи бути вибраним
в його керівні органи.

Посмертні Згадки

АННА ФІГУН, членкиня Від-
ділу УНСОУ у Вашингтоні,
Дел., померла 7-го жовтня
1958 р. на 70-му році життя.
Похована на ц. св. Адальфи,
нов. Йорк, Зах. Україна.
Похоронна у смутку чоловіка
Стефана, довголітнього секре-
таря цього Відділу, 2 доньки,
4 сина, внуки і правнуки.
Похорон відбувся 11-го жов-
тня 1958, з церкви св. о. Ми-
колая, на кат. цвинтар. —
В. 18 П.

П. Ширба, секр.

48 E. 7th St.
New York City
Tel.: OR 3-5550
ШКІЛЬНЕ ПРИЛАДІЯ
МЕШКАННЯ
FOR RENT
Умобльована КІМНАТА
до ВІНАНУ
Першество мають чоловіки.
Влізьмо BMT і автобусових
ліній.
718 — 60th Street
Brooklyn, N. Y.
Apt. 2

MOVIES — THEATRE
ОСТАННІЙ ДЕНЬ!
“NO ORDINARY SUMMER”
в кольорах.
Повний чині і романтики.
AMERICAN THEATRE
3rd St., bet. Aves B & C, N.Y.C.
Tel.: CA 8-6875

REAL ESTATE
ДОХОДОВА ПОСІЛІСТЬ
Муров. ДІМ, 10 кімнат і крам-
ничня, тепер дуча. Чоловіча
і хлоп'яч галитерія.
Добрий прихід.
So. Broad St., Newark, N. J.
Продається з уваги на вік.
\$ 10,000 — завадтку.
I. P. KASPROWICZ
21 Woodbine Ave., Newark, N. J.
ES 5-1691

ПРОДАЮТЬСЯ ДОМИ:
На швидко ПРОДАЖ
3-рок. буд. дм. 19 кімнат,
близько парку, 2 помеш-
кання, тепер дуча, за
\$18,500. Гот